

AALBORG UNIVERSITET

Semesterplan for 8. semester 2023

Kandidatuddannelsen i Psykologi

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	2
NEURO.....	3
MODULTITEL DANSK: PSYKOLOGISK PRAKTISK FORLØB – NEURO.....	11

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning: <https://studieordninger.aau.dk/2022/35/3407>

se §18 for den specifikke kursus/modulbeskrivelse

Semesterets temaramme

Semesterets organisering og forløb

Beskrivelse af praktikrapporten findes her:

<https://www.psykologi.aau.dk/uddannelsen/kandidatuddannelsen/praktik/praktikrapporten/>

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Sekretariatsdækning

Skemalægger Birgitte Skovsgaard bsk@ikp.aau.dk

Eksamen Annette Christensen annette@ikp.aau.dk

Rekvisitionsbudget Lis Kragh lis@ikp.aau.dk

Evaluerer Birgitte Skovsgaard bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær Andrea Dosenrode ad@ikp.aau.dk

Modulbeskrivelse (en beskrivelse for hvert modul)

NEURO

Modultitel dansk Videregående Anvendt Psykologi II/ Advanced Applied Psychology II

Modultitel engelsk

ECTS 15

STADS-kode HEA880010P

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Thomas Alrik Sørensen (alrik@ikp.aau.dk)

Undervisere

Thomas Alrik Sørensen, Arne Møller, Rune Skovgaard Rasmussen, Vibeke Kjellberg Christensen, Jens Østergaard Riis, NN, & Aurore Zelazny.

Type og sprog

Dansk og engelsk

Mål

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Elleve teoretiske forelæsninger, som undervises af Thomas Alrik Sørensen, Arne Møller, Vibeke Kjellberg Christensen, NN, og Aurore Zelazny. Disse følges af både en konference/klinikdemonstration á 2 timers varighed, der undervises af Vibeke Kjellberg Christensen, samt en dag på Aalborg Universitetshospital med Jens Østergaard Riis.

Undervisningen er inddelt i elleve teoretiske forelæsninger omhandlende neuropsykologi og udredning. De teoretiske forelæsninger indeholder også mulighed for de studerende, at reflektere og diskutere eventuelle problemstillinger, de kan være stødt på som del af deres praktik. I forlængelse af de teoretiske forelæsninger udbydes der patientdemonstrationer, i samarbejde med Universitetshospitalet. Her får de studerende mulighed for i fællesskab at blive præsenteret for patienter igennem klinisk praktisk undervisning, samt arbejde med forskellige neuropsykologiske tests. Endeligt vil de studerende i mindre grupper have en dag med stuegang på Aalborg Universitetshospital.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
<i>11 forelæsninger á 2 timer</i>	<i>22</i>
<i>1 klinikdemonstration á 2 timer</i>	<i>2</i>
<i>1 stuegang</i>	<i>3</i>
<i>Læsning og forberedelse</i>	<i>348</i>
<i>Eksamen</i>	<i>30</i>

NB: lektioner tælles som timer.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Forelæsning 1: Introduktion og den kliniske undersøgelse (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen & Arne Møller

Denne forelæsning introducerer kursusrækken sammen med at se nærmere på patientundersøgelsen, dels hvad ser neurologen på og dels hvad ligger der af udfordringer i en neuropsykologisk undersøgelse.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters 1-4, **23**, 27-31, **36**, 41-43.

Anbefalet litteratur:

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 1.

Forelæsning 2: Hukommelse og amnestisk syndrom (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

Denne forelæsning tager afsæt i en af de typiske funktionelle klager vedr. nedsat hukommelse, samt mere alvorlige lidelser, som amnestisk syndrom. Forskellige typer af årsager til hukommelsessvækkelser præsenteres, samt de udfordringer der ligger i at arbejde med patienter der ikke kan lagre ny viden om, bl.a. deres nedsatte funktion.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters **9-11**, 38.

Anbefalet litteratur:

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 3.

Forelæsning 3: Perception og opmærksomhed (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

I den tredje forelæsning fokuseres der på en række perceptuelle problemer, samt generelle opmærksomhedsproblemer hos patienter med specifikke, såvel som diffuse hjerneskader. Ligeledes vil der drøftes hvilke interventionsmuligheder neuropsykologen har overfor denne type af problemstillinger.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters **5-6**, **7-8**, 11-12, 37.

Anbefalet litteratur:

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters 7-8.

Forelæsning 4: Styringsfunktioner (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

I denne forelæsning ser vi nærmere på styringsdysfunktioner, særligt med fokus på skader i den forreste del af hjernen, pandelapperne, det er såvel grundet i læsioner som degenerative lidelser, som eksempelvis fronto-temporal demens. Desuden belyses problemstillinger ved behandling af patienter der konfabulerer, og relationen mellem neuropsykologen og konfabulerende patienter diskuteres.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters 18-19, 40.

Anbefalet litteratur:

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 9.

Forelæsning 5: Sprog (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

En anden forholdsvis almindelig lidelse hos neuropsykologiske patienter, er problemer med sprogforståelse og sprogproduktion. I denne forelæsning belyses disse vanskeligheder, samt hvilke genoptræningsmuligheder patienter med denne problemstilling har. Ligeledes ser vi også nærmere på problemer med symbolmanipulation.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters 13-15, 16-17, 21, 39.

Anbefalet litteratur:

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 5.

Forelæsning 6: Genoptræning (2 timer)

v/ NN

I denne forelæsning ser vi nærmere på forskellige tilgange til genoptræning efter hjerneskade. Vi ser på teoretiske perspektiver på genoptræning, compensation og plasticitet, samt på effektstudier og gældende kliniske retningslinjer.

Litteratur:

Slides

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 10.

Anbefalet litteratur:

NA

Forelæsning 7: Psykiatriske problemstillinger (2 timer)

v/ Thomas Alrik Sørensen

Psykologiske og emotionelle problemstillinger kan ofte være en udfordring under evaluerings- såvel som rehabiliteringsfasen af en patient. Denne forelæsning fortsætter med at se nærmere på psykologisk og psykiatriske problemstillinger fx depression, samt hvorledes depression kan måles og evalueres.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters **33**, 32-35.

Anbefalet litteratur:

NA

Forelæsning 8: Neurodegenerative lidelser (2 timer)

v/ Aurore Zelazny

Denne undervisningsgang ser nærmere på neurodegenerative lidelser så som demens og Parkinsonisme. Hvad er progression og årsager, samt hvilke udfordringer har denne patientgruppe og hvorledes kan neuropsykologen hjælpe ved degenerative sygdomme.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters **28-29**.

Anbefalet litteratur:

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters 14-17.

Forelæsning 9: Sygdomslære med fokus på apopleksi (2 timer)

v/ Rune Skovgaard Rasmussen

Almindelige neurologiske lidelser vil blive gennemgået, herunder særligt apopleksi, samt associerede neuropsykologiske forstyrrelser og det forventede forløb af disse.

Litteratur:

Slides

Anbefalet litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 26.

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 12.

Forelæsning 10: Udviklingsforstyrrelser (2 timer)

v/ Aurore Zelazny

Her vil vi se nærmere på nogle af de udviklingsrelaterede problemstillinger som neuropsykologen kan stå overfor, bl.a. autisme og ADHD. Hvad kendetegner disse problemstillinger og hvorledes stilles diagnosen. Hertil berøres også nogle af de problematiske falske historier omkring årsagen til at børn udvikler autisme.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 24.

Anbefalet litteratur:

NA

Forelæsning 11: Patient assessment og udredning (2 timer)

v/ Vibeke Kjellberg Christensen.

Den neuropsykologiske undersøgelse indbefatter flere elementer. I denne forelæsning gennemgås både anamnese, klageoptag, det kliniske indtryk, testning samt perspektiver på afrapportering og tolkning af resultater. Der tages udgangspunkt i neuropsykologisk assessment ved epilepsi, og forelæsningen vil derfor også indeholde en bred introduktion til epilepsi.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters 2-3, 31.

Parson & Hammeke (2014) chapters 1-2.

Anbefalet litteratur:

Helmstaedter & Witt (2012), Clinical neuropsychology in epilepsy: theoretical and practical issues. *Handbook of Clinical Neurology*, Vol 107. DOI: 10.1016/B978-0-444-52898-8.00036-7

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 2.

Forelæsning 12: Klinikdemonstration (2 timer)

v/ Vibeke Kjellberg Christensen.

Vi skal arbejde med en case, hvor informationerne præsenteres gradvist. Som i en rigtig undersøgelse, og skal der tages stilling til hvordan I vil gå videre med udredning efter hvert trin, hvad I vil fortælle patienten, og hvad I anbefaler ift. deres videre forløb. Løbende drøftes jeres overvejelser, med input fra kliniske erfaringer og refleksioner.

Litteratur:

Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapters 2-3, 31.

Parson, M. W. & Hammeke, T. A. (2014). *Clinical Neuropsychology - A pocket handbook for assessment*. Chapters 1-2.

Anbefalet litteratur:

Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press. Chapter 2, 4.

Stuegang (3 timer per gruppe af studerende)

v/ Jens Østergaard Riis

Grupper af ca. 4 studerende deltager i stuegang på Aalborg Universitetshospital.

Litteratur:

NA

Anbefalet litteratur:

NA

* Bold = assessment, italic = neural foundation.

Samlet pensum

Til faget knytter sig 1500 siders obligatorisk pensum fordelt på tre håndbøger:

- Gurd, J., Kischka, U. & Marshall, J. (2010). *Handbook of Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press.
- Ogden, J. A. (2005). *Fractured Minds: A Case Study Approach to Clinical Neuropsychology*. Oxford University Press.
- Parson, M. W. & Hammeke, T. A. (2014). *Clinical Neuropsychology - A pocket handbook for assessment*. (Chapter 1: Neuropsychology in the Clinical Setting: Conceptual and Practical Issues, and Chapter 2: Neurobehavioral Examination).

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning	2 x 45 min.	Introduktion og den kliniske undersøgelse	Thomas Alrik Sørensen & Arne Møller
2. Forelæsning	2 x 45 min.	Hukommelse og amnestisk syndrom	Thomas Alrik Sørensen
3. Forelæsning	2 x 45 min.	Perception og opmærksomhed	Thomas Alrik Sørensen
4. Forelæsning	2 x 45 min.	Styringsfunktioner	Thomas Alrik Sørensen
5. Forelæsning	2 x 45 min.	Sprog	Thomas Alrik Sørensen
6. Forelæsning	2 x 45 min.	Genoptræning	Måske Hana Malá

7. Forelæsning	2 x 45 min.	Psykiatriske problemstillinger	Thomas Alrik Sørensen
8. Forelæsning	2 x 45 min.	Neurodegenerative lidelser	Aurore Zelazny
9. Forelæsning	2 x 45 min.	Sygdomslære med fokus på apopleksi	Rune Skovgaard Rasmussen
10. Forelæsning	2 x 45 min.	Udviklingsforstyrrelser	Aurore Zelazny
11. Forelæsning	2 x 45 min.	Patient assessment og udredning	Vibeke Kjellberg Christensen
12. Forelæsning	2 x 45 min.	Klinik demonstration	Vibeke Kjellberg Christensen
	3 timer pr. Gruppe af ca. 3 stud.	Stuegang	Måske Jens Østergaard Riis

Eksamen

En ekstern mundtlig prøve i **Videregående anvendt psykologi II (Advanced Applied Psychology)**.

Den studerende afprøves i det valgte kursus.

Prøven er en synopsisprøve: En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opidser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminationen inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis.

Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur.

Sidetal: Højest 3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter i alt ved individuelle prøver. Prøven aflægges som en individuel eksamen.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Prøven skal dokumentere, at modulets mål er indfrie. Ved bedømmelsen af prøvepræstationen vil der med henblik på opnåelse af karakteren 12 blive lagt vægt på, at den studerende demonstrerer en udtømmende opfyldelse af fagets mål med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Modultitel dansk: Psykologisk praktisk forløb – NEURO

Modultitel engelsk: NEURO

15 ECTS

STADS-kode: Hentes af sekretær

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Thomas Alrik Sørensen

E-mail: alrik@ikp.aau.dk

Undervisere

Thomas Alrik Sørensen, Arne Møller, Rune Skovgaard Rasmussen, Vibeke Kjellberg Christensen, Jens Østergaard Riis, NN, & Aurore Zelazny

Type og sprog

Undervisningen foregår på dansk

Læringsmål:

Viden

Den studerende skal gennem modul opnå viden om:

- og forståelse af psykologiske problemstillinger inden for et praksisfelt i det psykologiske fagområde
- og forståelse af arbejdet som psykolog inden for et praksisfelt i det psykologiske fagområde

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i

- at gennemføre eller assistere i gennemførelsen af et psykologisk undersøgelses- og interventionsforløb med en eller flere klienter over tid og under supervision af en psykolog med autorisation eller tilsvarende kvalifikationer, hvis den studerende indgår i et anvendelsesorienteret praktisk forløb
- at tilpasse og udvikle sin egen praksis ud fra supervisors og andres tilbagemeldinger på egne arbejdsprocesser og egen faglig fremtræden eller
- planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et forskningsprojekt, hvis den studerende indgår i et forskningsorienteret praksisforløb

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til at

- at indgå på tilfredsstillende psykologfagligt niveau i en professionel ramme og forholde sig psykologfagligt til de tværfaglige problemstillinger, som arbejdsopgaverne rummer
- at indsamle psykologiske data fra observationer, test, interviews eller lignende, vurdere dem i forhold til de anvendte metoder, tolke disse data og formidle undersøgelsesprocessen til andre
- reflektere over sammenhængen mellem studiets teorier og metoder og de professionsmæssige problemstillinger, som det praktiske forløb rejser
- at reflektere over egen psykologfaglig kompetence

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

VAP I giver den studerende det grundvidenskabelige fundament for at arbejde som neuropsykolog, hvor VAP II bygger videre med den kliniske praksis indenfor feltet. Således kan den studerende indgå i eksempelvis en klinisk arbejdsplads. Ligeledes har studerende som har et mere grundfagligt fokus også en viden om kliniske elementer, som de typisk implicit vil have berøringsflade med i deres fremtidige virke.

Omfang og forventet arbejdsindsats

50 arbejdsdage.

Deltagere

Studerende på Neuro

Deltagerforudsætninger

Det er en betingelse for at påbegynde det praktiske forløb på kandidatuddannelsens 2. Semester, at prøverne på 1. Semester er bestået.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Den studerende er enten i forskningspraktik eller i praktik hos en psykolog på en psykolog-arbejdsplads. Forventede aktiviteter:

- deltagelse i praktiske psykologopgaver samt selvstændig varetagelse af disse
- i givet fald der er tale om anvendelsesorienterede forløb vil det typisk være med direkte klientkontakt, hvor klienter forstås bredt som enkeltpersoner, familier, grupper, organisationer m.m.
- i givet fald der er tale om forskningsorienterede forløb vil den typisk studerende deltage direkte i forskningsopgaver vedrørende planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et forskningsprojekt
- øvelse i at fremlægge resultater, sager og emner for andre, fx fagfæller eller andre faggrupper
- supervision på den studerendes arbejdsprocesser og resultater
- erfaring med tilbagemelding på den studerendes faglige fremtræden og arbejdsopgaver

Prøveform:
Skriftlig Prøve

Prøven har form af en rapport, som den studerende udarbejder ved afslutningen af det praktiske forløb. Forudsætningen for at indstille sig til prøven er, at vejlederen forudgående har bedømt gennemførelsen af det praktiske forløb som tilfredsstillende. Hvis den studerende er indskrevet på et struktureret kandidatforløb, kan det praktiske forløb gennemføres som et led i dette, i øvrigt efter samme retningslinjer. Studienævnet for Psykologi kan vedtage yderligere regler til sikring af opfyldelse af modulets mål. Sidetal: 8-12 sider.

Mere information omkring praktikrapport og praktikkontrakter findes her:
<https://www.psykologi.aau.dk/uddannelsen/kandidatuddannelsen/praktik/>